

Dosarul nr. 2ra-1229/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. D. Dulghieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Sîrbu, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

examinând cererea de recuzare înaintată de către Sergiu Scripnic, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, judecătorilor Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, Oleg Sternioală, Galina Stratulat, Victor Burduh,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Scripnic împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului material și a prejudiciului moral, cauzat prin această încălcare, la recursul declarat de Sergiu Scripnic, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, împotriva deciziei din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 septembrie 2018, Sergiu Scripnic, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM solicitând constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 21 octombrie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și a deciziei din 13 august 2014 a Curții Supreme de Justiție privind încasarea de la bugetul de stat a sumei de 9000 de lei, încasarea de la bugetul de stat a prejudiciului material în mărime de 15889, 19 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 2000 de euro, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Scripnic împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului material în mărime de 15889, 19 lei și a prejudiciului moral în sumă de 2000 de euro, cauzat prin această încălcare.

Prin decizia din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Sergiu Scripnic, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu și s-a menținut hotărârea din 17 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 02 mai 2019, Sergiu Scripnic, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei instanței

de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cerințelor.

La 29 iunie 2019, prin intermediul poștei, Sergiu Scripnic, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, a depus cerere de recuzare completului de judecată constituit din judecătorii Oleg Sternioală, Galina Stratulat, Victor Burduh.

În motivarea cererii de recuzare s-a invocat că judecătorii Oleg Sternioală, Galina Stratulat și Victor Burduh urmează a fi recuzați de la judecarea cererii de recurs depuse împotriva deciziei din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 17 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, deoarece în privința acestora planează o bănuială rezonabilă că nu pot fi imparțiali și obiectivi, fiindcă fac parte dintr-un organ de stat, considerat acaparat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova din 08 iunie 2019 și care funcționează în detrimentul drepturilor și libertăților omului. Mai mult, au fost promovați de un regim criminal și au emis mai multe decizii ilegale. De altfel, a precizat că la indicația aceluiași regim a fost tras la răspundere penală.

Întru evitarea încălcării elementelor inerente ale garanțiilor procesuale instituite la art. 6 alin.(1) CEDO, care reglementează dreptul la un proces echitabil, a opinat că urmează a fi admisă cererea de recuzare. Or, conform jurisprudenței CtEDO, judecătorii nu doar trebuie să îndeplinească criterii obiective de imparțialitate, dar să fie percepuți ca fiind imparțiali. Miza este încrederea pe care instanțele trebuie să o inspire justițiabililor într-o societate democratică și instanța de judecată trebuie să reafirme încrederea publicului în integritatea corpului judiciar. Instanța trebuie să fie imparțială din punct de vedere obiectiv, adică trebuie să ofere garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în această privință (cauza Gregori vs Marea Britanie, 1997, 25 EHRR 577). Ceea ce este în joc, e încrederea pe care instanțele dintr-o societate democratică trebuie să o inspire populației, inclusiv și acuzatului (Castillo Algar vs Spania, 1998, 30 EHRR 827).

Studiind cererea de recuzare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge cererea de recuzare înaintată de către Sergiu Scripnic, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, judecătorilor Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, Oleg Sternioală, Galina Stratulat, Victor Burduh, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 50 alin.(1) Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă: a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator; b) se află în raporturi de rudenie pînă la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate pînă la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora; b¹) o rudă a sa pînă la al patrulea grad inclusiv sau un afin pînă la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze; b²) este rudă pînă la al patrulea grad inclusiv sau afin pînă la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată; c) este tutore, curator sau adoptator al uneia dintre părți; d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă; e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Sergiu Scripnic, depunând cererea de recuzare prin intermediul reprezentantului său-avocatul Serghei Mocanu, nu a invocat expres un temei de drept prin prisma art. 50 alin.(1) Cod de procedură civilă care reglementează temeiurile de recuzare, indicând la general art. 50, 53 Cod de procedură civilă, însă, totodată, a pretins „planarea” unei bănuieli rezonabile privind imparțialitatea și obiectivitatea judecătorilor recuzați, deoarece ar face parte din organ de stat considerat acaparat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova din 08 iunie 2019.

Inițial Completul precizează că ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor inserată în art. 53 Cod de procedură civilă, precum și limitele/condițiile expuse în art. 52 Cod de procedură civilă pentru admiterea recuzărilor, urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

De altfel, în contextul prevederilor art. 52 alin.(5) Cod de procedură civilă, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sânt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Cu referire la aserțiunea expusă în cererea de recuzare referitor la bănuială rezonabilă privind imparțialitatea și obiectivitatea judecărilor recuzați, deoarece ar face parte din organ de stat considerat acaparat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova din 08 iunie 2019, Completul notează că judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanțelor judecătorești sânt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii și iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Or, aceste criterii caracteristice judecătorului, purtător al puterii judecătorești, sunt menționate expres în art. 1 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995.

Mai mult, evoluția, precum și promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară este un element caracteristic carierei judecătorului și nu poate constitui un temei de recuzare, iar însăși exercitarea funcției de judecător se realizează până la atingerea de către acesta a plafonului de vârstă, ceea ce presupune exercitarea atribuțiilor de înfăptuire a justiției în baza legii, independent și indiferent de perioada și activitatea politică a statului.

Subsecvent, Completul reiterează că motivele de recuzare a judecătorilor Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, Oleg Sternioală, Galina Stratulat, Victor Burduh, precum că nu ar putea fi imparțiali și obiectivi, deoarece ar face parte dintr-un organ de stat considerat capturat, conform Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova din 8 iunie 2019, precum și promovarea judecătorilor într-o anumită perioadă, nu cad sub incidența normei de drept ce stipulează expres temeiurile de recuzare ale judecătorului. La fel, Completul apreciază critic afirmația privind emiterea mai multor decizii ilegale expusă în cererea de recuzare și o califică ca fiind declarativă și neîntemeiată.

Adițional Completul evidențiază că argumentele invocate de avocatul Mocanu Serghei, în interesele lui Sergiu Scripnic, în susținerea propunerii de recuzare nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepute a magistraților recuzați,

susceptibile de a afecta imparțialitatea subiectivă. Or, obiectivitatea și imparțialitatea judecătorului se apreciază în concret, la speță și nu în general.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa, având în vedere că în sensul art. 6 § 1, instanța trebuie să fie imparțială, învederează că imparțialitatea se definește de regulă prin lipsa oricărei prejudecăți sau atitudini părtinitoare și poate fi analizată în diverse moduri [Wettstein împotriva Elveției, pct. 43; Micallef împotriva Maltei (MC), pct. 93].

Imparțialitatea trebuie evaluată [Micallef împotriva Maltei (GC), pct. 93]: potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză; potrivit unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa. Delimitarea între imparțialitatea subiectivă și imparțialitatea obiectivă nu este totuși ermetică, deoarece nu doar comportamentul unui judecător poate, din punctul de vedere al unui observator extern, să genereze îndoieli obiectiv justificate cu privire la imparțialitatea sa (demers obiectiv), dar poate viza și chestiunea opiniei sale personale (demers subiectiv). Astfel, în cazurile în care poate fi dificil să se aducă dovezi pentru a contrazice prezumția de imparțialitate subiectivă a judecătorului, cerința de imparțialitate obiectivă acordă o garanție mult mai importantă [a se vedea Micallef împotriva Maltei (MC), pct. 95 și 10].

De asemenea, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în jurisprudența sa reliefa că imparțialitatea obiectivă a judecătorilor ține de evaluarea aparențelor necesare excluderii unei bănuieli rezonabile privind imparțialitatea judecătorului în temeiul anumitor fapte verificabile.

Concomitent, art. 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985 stipulează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa măsură încât să păstreze prestanța postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Pornind de la criteriile enunțate de apreciere a imparțialității judecătorilor, precum și circumstanțele invocate de către Sergiu Scripnic, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Serghei Mocanu, în susținerea cererii de recuzare a judecătorilor Oleg Sternioală, Galina Stratulat și Victor Burduh, Completul conchide că acestea nu indică la existența unor împrejurări ce ar confirma bănuială rezonabilă privind imparțialitatea și obiectivitatea magistraților recuzați.

Considerentele expuse anterior permit completului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție de a conchide că, în lipsa unor motive plauzibile, cererea de recuzare este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 52-53, art. 269-270 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea de recuzare înaintată de către Sergiu Scripnic, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, judecătorilor Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție: Oleg Sternioală, Galina Stratulat, Victor Burduh, de la judecarea în ordine de recurs a cauzei civile, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Scripnic împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului material și a prejudiciului moral, cauzat prin această încălcare, la recursul declarat de Sergiu Scripnic, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, împotriva deciziei din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu